

Budapest központi távfűtése

— Évi négy és félmillió pengő megtakarítás és évfizedes munkaalikalom. — Külföldön előtérbe nyomul a városok távfűtése. —

A városok fejlődésének, de különösen a városokba tömörült lakosság közszükségletei ellátására hivatott intézmények fejlődésének vonala nemcsak nálunk, hanem az egész világon tagadhatatlanul az egyre nagyobbodó centralizálás irányába mutat. Egyre több tömeg-szükségletnek egy közös központból való ellátása, a városi közszolgáltatások tömörítése: így lehetné a modern városélet fejlődését röviden jellemezni, a város fejlődésnek alapját a mindenkorai technikai lehetőségek adják meg. Manapság pedig már közhellyé vált, hogy ezek a technikai lehetőségek szinte

vezetése és elterjedése után a központi fűtőberendezéssel ellátott házak és paloták kazánberendezésének, melyek szerepét a központi városi fűtőkazán fogja átvenni.

A városi életet kényelmesebbé és olcsóbbá tevő központi távfűtés alkalmazásában természetesen Amerika jár elől. Már a múlt század 80-as éveiben építettek a maiakkal lényegben egyező városi távfűtő-berendezéseket, ma pedig, hivatalos statisztika szerint, *Amerikának több mint 300 városában létezik központi távfűtés*, New-Yorkban magában pedig négy ilyen telepen működik. A télen meleget szolgál

óráról-óra bővülnek és szolgáltatják a városfejlesztés speciális szempontjából is a városi élet és berendezkedések jobba és gazdaságosabbá tételének újabb lépcsőfokait.

A már eddig is szinte az egész világon centralisztikusan előállított, illetve feldolgozott és szétosztott elsőrangú közszükségleti anyagok, mint amilyen a víz és a világítóanyag (gáz, villany) mellé fontosságban egyenrangúnak sorakozik oda a fűtés anyagának, vagy precízebben a fűtéshez szükséges melegnek városenkénti központi előállítás és szétosztása, nevezetesen a *központi távfűtés*. Az eddig felmutatott eredmények után bátran lehet állítani, hogy a központi távfűtés bevezetése a városfejlesztés legközelebbi nagyjelentőségű etapp-ja, mert az *irodáknak, műhelyeknek és magánlakásoknak egy városi központból való fűtése és a fejlesztett melegnek csőhálózaton való szétosztása csak nálunk a közeljövő álma, külföldön sok helyen, mint az alábbiakból majd kitünik, élő valóság és jól-bevárt berendezés.*

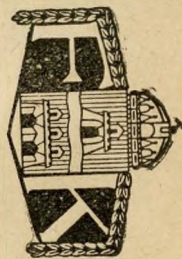
Előbb azonban egy analógiát: szakemberek emlékezni fognak arra, hogy a villanyvilágítás alkalmazásának kezdetén, a városi központi kezelést megelőzően, a nagy városi bérházak saját villanyteleppel rendelkeztek és onnan látták el lakóikat árammal. A városi villanyművek megalakítása feleslegessé tette ezeket a házi villanytelepeket és nem egy ház pincéjében roszdásodik még ma is a feleslegessé vált házi áramfejlesztő szerkezet. Ugyanez lesz a sorsa a központi távfűtés be-

vezetése és elterjedése után a központi fűtőberendezéssel ellátott házak és paloták kazánberendezésének, melyek szerepét a központi városi fűtőkazán fogja átvenni.

Múlt év decemberében a napilapok is hirt adtak arról, hogy a párisi várostanács elhatározta, hogy megépített egy, egyelőre 5000 lakás fűtésére alkalmas, központi távfűtőberendezést és annak elkészülte után és eredményeihez képest folytatja építő tevékenységét.

Németország városai közül legelőbb Berlin —Charlottenburgban rendeztek be központi távfűtést, a példát München, Drezda, Elberfeld, Barmen stb. követték. Ezen utóbbi városban van a kontinens legnagyobb városi távfűtő berendezése, amely a városi elektromos telepen eddig kihasználatlanul maradt, évi mintegy 80 milliárd kalória meleget hasznosítja városi távfűtés céljaira, ami által 150.000 métermázsza I-a porosz szénnek, azaz 7500 család évi szükségletének megfelelő hő-érték menekül meg a kárbavesztés elől. De nemcsak a szolgáltatott mennyiség, hanem a csőhálózat hosszúsága tekintetében is vezet Barmen városa, mert a hálózat 50.000 folyóméter hosszban 2,5 km. területű körzetet fon be.

Érdekes még megemlíteni, hogy a szovjet-kormány egyenesen távfűtési tanulmánybizottságot küldött ki, amely számításokat ejtett, arra a megállapításra jutott, hogy a központi távfűtés általános bevezetése a mostani állapotokkal szemben cca 42%-os megtakarítást jelentene.

Közp. nyom

Budapestre vonatkozó újságcikkek	
Szerző: ..... Cím: <i>Budapesti központi távfűtés</i>	Forrás: <i>Népszava</i>
1928. 7. 5. (Idő)	(Köt. v. füz.)
Tárgy <i>662.6</i>	Hely <i>1928.</i>
Idő	Személy
Oszályozás	

De példakért nem is kell messzire mennünk, évtizedek óta *Budapest* is létezik egy *távfüttőberendezés*, amely csak terjedelemben, de nem alapelvben különbözik a külföld hasonló telepeitől. Köztudomású ugyanis, hogy az országház épületének fűtőberendezése nem a palotában magában, hanem a mostani Kosuth Lajos tér egyik, elég távolosó sarkában elhelyezett állami bérházban van és az ott felállított kazántelepből szolgáltatják, földalatti csővezetékeken keresztül, az Országház hatalmas épülettömbjének szükséges melegmennyiséget és hogy, amerikai mintára, ugyanezen csőrendszert nyáron a parlament helyiségeinek hűtésére használják.

Amióta a házi központi fűtőberendezések technikailag tökéletesen meg vannak oldva, *a központi városfűtésnek tulajdonképpen csak egy problémája maradt, nevezetesen a nagyobb távolságokra való hővezetés oly módon, hogy a vezetés közben minél kisebb hőveszteség kárba, vagyis a tökéletes szigetelés kérdése.* A kérdés behatóan foglalkoztatta az 1925. októberében Berlinben kongresszusra egybegyűlt német fűtés-technikai mérnököket és ugyanott kidolgozták, utóbb pedig közzétették azokat az alapelveket, melyek mellett hosszútávú vezetésre alkalmas fűtő-csőhálózatot megfelelően izolálni lehet. Mihelyt azonban a megfelelő szigetelés kérdése megoldást nyert, a városi távfűtés bevezetésének kérdése megszűnt technikai kérdés lenni és átfordul a gazdasági rentabilitás területére.

A távfűtés gondolatával foglalkozó magyar vállalkozó-körök a következő számításokat tették egy Budapesten létesítendő távfűtőberendezés rentabilitása tekintetében.

Egyelőre csak a házi központi fűtőberendezéssel rendelkező házakat véve tekintetbe, ezek kazántelege legalább felerészben fűttetik import-szénrel és kokszal. A városi távfűtés kezdettől fogva hazai aknászénre rendezhető be. A Budapesten eddig üzemben levő mintegy harmadfélezer központi fűtéssel bíró köz- és magánépület évi szén szükségletét 30.000 waggonra becsülvé, ezen mennyiség felénél az import szén és a hazai szén árkülönbözete (a kaloria-érték különbözeteinek figyelembevételével) az eddigi számítások szerint mintegy 3.000.000 pengő megtakarítást jelent.

Ez a megtakarítás már önmagában is rentábilissá tehetné a városi központi távfűtést, eltekintve attól a nagy közgazdasági érdektől, amely a külföldi importszén távotartásában és a hazai szénnek fokozottabb igénybevételében áll. Nem mesterséges export-fejlesztés, miniszteriumok és intézetek útján,

Fontos újságcikkek

Tárgy
Hely
Idő
Személy

hanem csakis olyan gazdaság-politika, amely a gazdaságosság elveit következetesen szem előtt tartja, lehet kedvező hatással a sokszor felpanaszolt passzív kereskedelmi mérlegre.

De a magángazdaságok szempontjából, a szénrel elért horribilis megtakarítástól eltekintve is, a szén-fuvar és főképp a szén kocsi-fuvar és berakás megszűnése (egy központi távfűtőtelepre a vasuti waggonból átrakás nélkül lehet a szénét szállítani) a kazánteleg karbantartási költségének a centralizálással velejáró jelentős csökkenése, az eddig minden házban külön alkalmazott fűtőnek feleslegessé válása és a centralizálás száz más előnye oly megtakarítást jelent, amely további évi másfélmillió pengőre becsülhető, csak a már meglévő mintegy 2500 budapesti központi házfűtésnél.

A megejtett számítások arról tanuskodnak, hogy ezen évenkénti cca 4.5 millió pengő megtakarítással szemben egy központi távfűtő kazánteleg felállítása és 20.000 folyóméter beépített csőhálózattal való ellátása az évi megtakarításnak csak egy részébe kerül, ami a központi távfűtőberendezések rentabilitási kérdését eldönti.

Az ország érdeke, a lakosság érdeke, a város érdeke, de nem utolsó sorban a magyar vállalkozók érdeke követelőleg mutat a külföldön jól bevált és az ottani tapasztalatok felhasználásával megépítendő városi távfűtőberendezés irányába, amely egy széleslátókörű várospolitika kezében újabb eszköz volna arra, hogy a külföldi szénimport kizárása árán, tehát, a közgazdász nyelvén szólva, a Magyarországra szén importáló külföldi bányavállalatoknak eddig fizetett profit itthon tartásával és tőkésítésével, a magyar építőipart, esetleg évekre munkához juttassa.

omt. X.

lyszám

Székest